

Ani PET láhev nazmar. Více recyklovat chtějí firmy i stát

Co dělat s použitými PET lahvemi? Lidé jich sice mnoho vytrídí do žlutých popelnic k recyklaci, přesto další končí bez využití na skládkách. To by se mělo změnit. Kromě recyklace se nabízí zálohování plastových lahví podobně jako u těch skleněných.

JIŘÍ JANDA

Česká republika – Podle Institutu cirkulární ekonomiky (INCIEN) se v roce 2016 v Česku na trh dostalo zhruba 58 400 tun PET lahví. K recyklaci jich bylo odevzdáno jen asi 31 400 tun, materiálové ztráty činily asi 27 000 tun. INCIEN se ve spolupráci s odborníky z VŠCHT Praha a výrobci nápojů snaží vymyslet, jak je vrátit do oběhu.

MOTIVACE? ZÁLOHA

„Pro lidi, kteří plastové lahve netřídí, by mohlo být zajímavou motivací zálohování,“ řekla Deníku ředitelka INCIEN Soňa Jonášová. I opětovné použití plastu však může mít své mouchy. „Mluví se o tom, že je

možné je použít třeba desetkrát. Často je ale už po třetím, čtvrtém použití tak opotřebovaná, že není pro zákazníka atraktivní,“ připustila.

„PET jako materiál je vnímán převážně tak, že po spotřebě výrobku, který je v něm zabalen, zdánlivě ztrácí svou hodnotu. My chceme, aby si ji zachoval a aby každý spotřebitel byl motivován a schopen si ji uvědomit,“ míní ge-

nerální ředitel Karlovarských minerálních vod Alessandro Pasquale.

Zálohování se nelíbí obchodníkům. „V okamžiku, kdy budeme plastové obaly vracet stejně jako skleněné, tak se jejich cena pochopitelně výrazně zvedne,“ řekla Deníku prezidentka Svazu obchodu a cestovního ruchu Marta Nováková. Preferuje proto třídění PET lahve do pytlů, které by se

zdarma odvážely a likvidovaly. Variantou je lokální zpracování plastů. Takzvaným vločkováním PET lahvi se v Česku zabývají čtyři zařízení schopná ročně zpracovat 70 tisíc tun plastů. „Recyklace na lokální úrovni je nejlepší volbou z pohledu ekologie i ekonomiky,“ tvrdí Jonášová. Pomocí umístění cestu ke snadší recyklaci bude muset stát. „Vizí EU je do roku 2030 docílit, aby všechny plastové obaly byly recyklovatelné, dále snížit plasty na jedno použití a úplně zakázat úmyslné používání mikroplastů,“ prohlásila zástupkyně Evropské komise v Česku Magdalena Frouzová.

ČEKÁNÍ NA ZÁKONY

Ministerstvo životního prostředí plánuje letos připravit nové zákony o odpadech a obalech. „Důraz na co nejrychlejší zákaz nebo omezení skládkování, zvýšení poplatku vedoucího ke zvýšení recyklace a materiálového využívání odpadů a předcházení jejich vzniku jsou klíčovými kroky k přechodu z odpadového hospodářství na oběhové,“ dodal Jaromír Mahrt z ministerstva.

Zmizí brčka, talíře a kelímky z plastu? Sen ekologů hodlá splnit Evropská komise

Česká republika – Evropská unie nejspíš v boji s plastovým znečištěním obětuje jednorázové kelímky, brčka i tyčinky na čištění uší. Evropská komise totiž navrhla zákaz jednorázových plastů, pro něž existují dostupné šetrnější alternativy. Novou směrnici ještě musí schválit členské státy a Evropský parlament.

Komise návrhem nové legislativy reaguje na alarmující vědecká data o množství a všudypřítomnosti plastového znečištění. Za omezení jednorázových plastů se navíc po celé Evropě vyslovily statisíce ekologicky smýšlejících lidí. V

Česku příslušnou výzvu adresovanou evropským ministrům téměř 50 tisíc lidí.

Nová směrnice má za cíl předcházet a redukovat dopady určitých plastů na životní prostředí, především pak na moře a oceány. Za tímto účelem přináší různá opatření řešící problematiku jednorázových plastů – od jejich zákazu přes redukcii a lepší značení až po rozšířenou odpovědnost výrobců obalů.

Návrh přivítaly ekologické organizace. „Vyzýváme české europoslance a českou vládu, aby se zasadili o doplnění směrnice o omezení jednoráz-

ových jídelních boxů a plastových kelímků,“ přidal další požadavek Jan Freidinger z hnutí Greenpeace.

Podle představ Komise by se měl zákaz týkat plastových vatových tyčinek, příborů, talířů, brček, míchátek i tyček k dětským balonkům. Pokud projde, budou se muset všechny tyto předměty vyrábět z udržitelnějších materiálů. Nápojové obaly na jedno použití obsahující plasty pak budou povoleny pouze v případě, že jejich uzávěry a víčka zůstanou připevněny k nádobě.

Členské státy budou navíc muset omezit používání plas-

tových nádob na potraviny a nápojových kelímků a zajistit sběr 90 procent jednorázových PET lahví, například formou vratných záloh. A výrobcům plastových obalů přibude povinnost podílet se finančně na jejich likvidaci. Na druhou stranu dostanou pobídky k vývoji méně znečišťujících alternativ. Hygienické vložky, vlhčené ubrousky či balonky budou podle směrnice povinně označeny jako škodlivé pro životní prostředí a doplněny návodem na recyklaci či odstranění. Povinnost osvěty budou mít vůči svým občanům také samotné státy. (red)